

Şöhret Bey- (Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Şık" Romanı) **Dışa Dönük**

Karakter Alafranga yaşam özentisi olması ile dikkat çeken Şöhret Bey, Batılı görünmek adına her şeyi yapar. Zengin bir ailesi olmadığı için para bulmak adına çeşitli hırsızlıklar yapar. Süsüne düşkün olan karakter son derece şık ve özenli olmasıyla dikkat çeker. Genel olarak saf bir düşünce yapısı olan Şöhret'in aklı kurnazlığa gelmez, bilimle en ufak ilgisi yoktur. Bu yüzden de kandırılması çok kolay biri olarak görülür. Son derece cahil bir kişilik gösteren Şöhret Bey, kendini beğenmiş tavırlarının yanı sıra oldukça da gösteriş meraklısı biri olarak insanlardan kendini ayırır.

Aktiviteler Şöhret Bey, kulaktan dolma bir iki Fransızcası ile insanlara çok kitap okuyormuş izlenimi verir, lakin okumaz. Daha çok insanlarla sohbet eder, çekinmeden, dinlemeden, anlamadan rahatça konuşur. Terzilere elbise diktirir. Para buldukça bir hayat kadını olan Madam Potiş'i gezdirir, yedirir, kıyafetler alır. Giyinmeyi, gezmeyi pek sever.

Kişiler Madam Potiş ile yakın iletişim halinde görülen Şöhret Bey, kadın tarafından kandırıldığını bir türlü fark edemez. O ne yaparsa yapsın sürekli Potiş'i arar. Hristo yani Madam Potiş'in eski belalısı Mösyö Tirel adını kullanarak usta bir dans hocası kılığında girer ve Şık'a dans öğretme bahanesi ile tanışmış olurlar. Şöhret'in kendinden beklenmeyen iyi arkadaşlarından biri olan Maşuk, halasına gidip gelirken kendisi ile tanışır. Bir gün evine alır onda da Şöhret kendisinin ve arkadaşlarına hırsızlık yapar. Beyoğlu'ndaki lokantanın sahibi olan Baba Perdricks ile köpek yüzünden tartışmalı bir ilişkileri olur hatta Şöhret kalan son parasını da onlara verir.

ÖRNEK ANILAR

Alafranga Batı özentiliği içinde hem yaşayış hem de görüntü de olan Şöhret Bey, maddi imkansızlığı içinde boğulurken hırsızlık bile yapmayı göze alır, yeter ki kendisi Avrupai yaşasın: "Avrupa gelenek ve göreneklerinin tutkunu olan Şatiroğlu, öyle güzel Fransızca konuşan metresini koluna takıp da Beyoğlu'nun kendi gibi şıklara mahsus yerlerinde dolaşmayı kendine en büyük şeref sayardı."

Özenli/Şık Lakabı "şık" olan Şöhret Bey, çevresinin alaylarına dikkat etmeden özel terzilerde kıyafetler diktirip, kadın gibi süslenip, erkek güzeli gibi bir görüntü ile yaşamaktan hoşlanır: "İşte bizim Şatiroğlu böyle korsalı, pudralı şıklardandır. Modaya pek meraklıdır. Fakat varlık bakımından öyle ünlü terzilerin dükkânlarına yanaşacak durumda olmadığı için sokak içlerinde, تنها yerlerde çalışan sünepe terzilerin başlarına bela olur."

Özgüvenli Oldukça komik görünmesine ve çevresindekilerin alaycı bakışlarına maruz olmasına rağmen onları önemsemeyen ve kendini mükemmel özgüveni ile farklı olma yolunda ilerler: "Sokakta ona rastlayanlar aklından zoru olup olmadığını anlamak için dikkatle yüzüne baktıkça zavallı Şatiroğlu : «İşte bugünkü kıyafet ve süsümün uygunluğu halk üzerinde etkisini gösterdi. Herkes kostümüme, güzelliğime hayran oluyor.» diye sevinir."

Kendini Beğenmiş Şöhret Bey, kendisinin çirkinliği üzerine söylem yapanların hiçbir şeyden anlamayan yabanilere benzeterek, onların cahil olduğunu savunur: "Estetiğin ne olduğunu bilmeyen böyle adamlar güzelliğinden, çirkinlikten ne anlarlar? Benim güzelliğim hakkında bir yargıya varabilmek yetkisi ancak güzel sanatlarla uğraşanlarla ilgili bir konudur."

Gösteriş meraklısı Çaldığı paralarla işin ahlaki boyutunu da düşünmeden koluna taktığı hayat kadını ile cakas atan Şöhret Bey, yaptığı gösterişten son derece memnundur: "Bu akşam metresimle köpeğime hasetle bakmadık kimse kalmayacak. Bu gece benden daha mutlu bir insan var mı?"

Yüzsüz Her ne kadar çevreye ve insanlara zarar vermiş olursa olsun, kimseden özür dilemeyen, kimseye karşı alttan almak itemeyen Şöhret Bey, insanları aşağılamaktan dahi geri kalmaz: "Şöhret köpeğin şu terbiyesizliğinden biraz olsun sıkılarak ev sahibinden özür dilemek gerekirken arsızca bir gülüşle dedi ki: - Külhani! Kendinin elli liralık bir hayvan olduğunu bilir de bakınız işte öyle baş salonlara işer. Hiç öyle bahçe, ev altı gibi yerlere iltifat bile etmez."